

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. X af XX.xXXX om ligestilling af mænd og kvinder.***(Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling)***Afgivet til lovforslagets 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Lars P. Mathæussen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Gerhardt Petersen, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Den 26. september 2013 under EM2013 blev dette forslag efter 1. behandlingen henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Forslagets indhold og formål

Formålet med forslaget er, at ophæve Landstingslov nr. 5 af 20. maj 1998 om Grønlands Ligestillingsråd og Landstingslov nr. 7 af 11. april 2003 om ligestilling af kvinder og mænd. Dette med henblik på at samskrive ligestillingslovene i én lov. Forslaget er endvidere en opfølgning på besvarelsen til EM 2010/42 om diverse problemstillinger omkring Landstingslov nr. 7 af 11. april 2003 om ligestilling af kvinder og mænd samt en implementering af vedtaget beslutningsforslag 2011/19 om, *at Naalakkersuisut pålægges at ændre Landstingslov nr. 7 af 11. april 2003 om ligestilling af kvinder og mænd således, at der ved udpegning til bestyrelser, repræsentantskaber eller tilsvarende kollektiv ledelse sikres en ligelig fordeling af kvinder og mænd blandt de af Naalakkersuisut udpegede.*

Forslaget indeholder derudover et forbud mod chikane og sexchikane, foruden at forslaget præciserer Ligestillingsrådets opgaver og ændrer sammensætningen af Ligestillingsrådet.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2014. Dog skal forslagets bestemmelser i §§ 6-7 om udvalg og bestyrelser først træde i kraft ved næste sammensætning efter den 1. januar 2014. Forslagets bestemmelser i §§ 28-29 om Ligestillingsrådets sammensætning og organisation foreslås at træde i kraft den 1. januar 2015.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev 1. behandlet den 26. september 2013.

Foruden forelæggelsesnotat fremført af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling blev der fremført skriftlige ordførerindlæg fra partierne: Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut, Demokraterne og Partiit Inuit.

Partierne Siumut, Inuit Ataqatigiit og Partiit Inuit støttede som udgangspunkt forslaget i det hele. Partierne Atassut og Demokraterne støttede også væsentlige dele af forslaget, men begge partier havde af forskellige årsager problemer med at tiltræde forslagets bestemmelser i §§ 6-9 i Kapitel 3 om udvalg, bestyrelser mv.

På denne baggrund blev forslaget henvist til videre behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Høringssvar

Udvalget har modtaget og gennemgået afgivne høringssvar og høringssvarsnotat. I forslagets almindelige bemærkninger er der redegjort for høringsprocessen.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har bemærket, at der ved 1. behandlingen af forslaget alene var politisk uenighed omkring forslagets Kapitel 3 omkring kønsrepræsentation i offentlige udvalg og bestyrelser.

Samråd

Udvalget indkaldte Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling til samråd torsdag den 17. oktober 2013 med henblik på en nærmere belysning af forslagets §§ 6-8 i kapitel 3.

Udvalget tager det anførte i forhold til forslagets §§ 6-8 til efterretning.

Under samrådet blev et konkret eksempel fremført til forståelse af forslaget. Den 100 % Selvstyrejede virksomhed, Royal Greenland, har 9 bestyrelsesmedlemmer, hvoraf 3 er medarbejdervalgt. Er de 3 medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer mænd, så påhviler det Naalakkersuisut, at sikre, at der mindst udpeges 4 kvinder til bestyrelsen, således at der samlet højst kan være ét medlem mere af det ene køn end af det andet i den samlede bestyrelse.

Udvalget skal fremhæve, at forslaget §§ 6-8 ikke regulerer udpegning til bestyrelser for brancheskoler og lignende institutioner, medmindre dette fremgår af anden regulering eller aftale.

Talepapir fra samråd den 17. oktober 2013 fremført af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling vedlægges denne betænkning som Bilag 1.

Udvalgets øvrige bemærkninger om forslaget

Udvalget er meget tilfreds med, at det ved forslaget tydeliggøres, at det er forbudt at udsætte kvinder eller mænd for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af køn, og at det ikke mindst er forbudt at udsætte hinanden for chikane og sexchikane.

Udvalget har en ligestillingspolitisk tilgang til forslaget, men må understrege, at forslaget i relation til udpegning af medlemmer til offentlige bestyrelser, repræsentantskaber eller anden kollektiv ledelse, ikke fraviger det basale krav om, at de udpegede i sammenhængen forudsættes at have de fornødne faglige kvalifikationer og kompetencer.

Udvalget og medlemmer af Inatsisartut har tidligere bemærket og kritiseret, at der ikke har været en påpasselig administration af bestemmelserne i gældende landstingslov om ligestilling af kvinder og mænd, foruden at ligestillingsområdet ikke har været politisk prioriteret og synliggjort.

Udvalget har en forventning om, at dette forslag vil betyde en styrket synliggørelse af ligestillingsområdet, og at det samtidig vil give en frugtbar platform for udvikling af ligestillingspolitikker.

Familie- og Sundhedsudvalget anser det, i lighed med det tidligere Familieudvalg under Inatsisartut, som en forsat målsætning, at ligestilling skal kunne fremme og sikre en jævn fordeling af magt, omsorg og indflydelse i det grønlandske samfund. Kvinder og mænd skal have lige rettigheder, pligter og muligheder inden for alle områder i livet, og samfundet skal være fri for kønsrelateret vold, chikane og sexchikane. Respekt, ligeværd, forståelse, livskvalitet, og identitet er de grundlæggende værdier, som ligestilling bygger på og som vi som samfund bør værne om og udvikle.

Udvalget ser frem til det videre arbejde i Ligestillingsrådet samt en større synliggørelse af de mange ligestillingsproblematikker og ligestillingsaspekter i vores samfund.

Der er ved lejligheder blevet udpeget ligestillingsambassadører. Dette kan i sig selv være et godt initiativ, men spørgsmålet er, hvorvidt et sådant initiativ har skabt den tiltænkte debat og fokus samt om det i det hele taget konkret har stimuleret og udviklet ligestillingspolitikken.

For udvalget er det vigtigt, at der forsat er fokus på, debat om og synlighed af ligestillingsproblematikker på en for befolkningen og samfundet nærværende og vedkommende måde.

Udvalget anbefaler, at der særligt omkring sexchikane gennemføres en landsdækkende information- og oplysningskampagne om. Dette for at understrege og synliggøre, at chikane og sexchikane er forbudt.

Der er mange aktuelle og samfundsvedkommende ligestillingspolitiske temaer at tage fat på. Dette eksempelvis strukturpolitik i et ligestillings- og kønspolitisk perspektiv. Uddannelses- og erhvervsudvikling i et ligestillings- og kønspolitisk perspektiv. Hvad betyder det struktur- og socialpolitisk, at særligt kvinder fraflytter bygder og yderområder, hvilken betydning har klimaforandringerne både social- og ligestillingspolitisk, og hvilke ligestillings- og udviklingsperspektiver har det, at særligt kvinder uddanner sig mere og længere??? Hvilke ligestillings- og kønspolitiske aspekter har det inden for erhvervssektoren, ifald man overvejende påtænker at gøre brug af tilkaldt arbejdskraft af det ene eller det andet køn?

Ligestilling- og ligestillingspolitik har mange ansigter og facetter, og områdets mange problemstillinger skal ifølge udvalget forsat have politisk prioriteret bevågenhed og kunne perspektiveres i samfundsudviklingen. Ligestillingspolitik er en proces under stadig forandring, og ligestillingsperspektivet integreres i stadig nye områder i samfundslivet. Sådan bør det ifølge udvalget forsat være.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har ikke supplerende til det i forslaget fremførte omkring forslaget økonomiske konsekvenser. Dog skal det bemærkes, at det fremførte i de almindelige bemærkninger omkring de norske erfaringer, hvorefter implementering af regler om ligestilling af mænd og kvinder i bestyrelser har haft positiv effekt på selskabernes økonomi, kunne være suppleret med oplysninger om, at andre undersøgelser ikke understøtter tilsvarende resultat.

Udvalgets indstillinger

Udvalget har forsat de politiske drøftelser fra 1. behandlingen, og særligt berørt de fremførte uenigheder om forslaget fremført fra Atassut og Demokraterne.

Atassut har i processen valgt at tilslutte sig forslaget i sin helhed, hvilket særligt omfatter forslaget bestemmelser om udpegninger af medlemmer til offentlige bestyrelser og udvalg. Atassut har dog i lighed med Siumut og Inuit Ataqatigiit lagt særlig vægt på, at forslaget ikke kan og skal fravige de basale kvalifikations- og kompetencekrav, der må stilles til medlemmer af bestyrelser, udvalg og anden offentlig repræsentation.

Et enigt udvalg indstiller på denne forslaget til vedtagelse i den foreliggende form.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Lars P. Mathæussen
Formand

Gerhardt Petersen
Næstformand

Karl-Kristian Kruse

Anders Olsen

Mimi Karlsen

Agathe Fontain

Juliane Henningsen